

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-1401/11-S

**Název právnické osoby
vykonávající činnost školy:** Základní škola, Uhlířské Janovice, Komenského 400
Sídlo: 285 04 Uhlířské Janovice, Komenského 400
IČ: 70835748
Identifikátor: 600 021 777
Právní forma: příspěvková organizace
Zastoupená: Mgr. Bc. Petrem Kulíkem, ředitelem školy
Zřizovatel: Středočeský kraj
Místo inspekční činnosti: 285 04 Uhlířské Janovice, Komenského 400
Termín inspekční činnosti: 9. a 10. červen 2011

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, získávání a analýza informací o vzdělávání žáků, o činnosti školy, sledování a hodnocení efektivnosti vzdělávací soustavy základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona. Inspekční činnost byla zaměřena na žáky vzdělávající se v oborech vzdělání 79-01-B/001 Pomocná škola a 79-01 B/01 Základní škola speciální. Sledovaným obdobím byly poslední tři školní roky.

Aktuální stav školy

Právnická osoba Základní škola, Uhlířské Janovice, Komenského 400, dle zápisu do školského rejstříku vykonává činnost základní školy praktické, základní školy speciální a školní družiny. Inspekční činnost probíhala pouze v základní škole speciální (dále v textu škola nebo ZŠS). Vzdělávání probíhá v hlavní budově, zřizovatelem školy je Středočeský kraj, budovu vlastní město Uhlířské Janovice. Základní škola speciální poskytuje vzdělávání, kterým žáci dosahují stupně *základy vzdělání*. Počet žáků ve sledovaných letech (vždy k 30. 9.) zůstávají obdobné, struktura žáků se příliš nemění, jedná se o žáky se

středně těžkým mentálním postižením (dále MP). Ke dni inspekce se v ZŠS vzdělávalo pět žáků.

V personální oblasti došlo ve sledovaném období ke snížení počtu pedagogických pracovníků (pracovní poměr byl ukončen jedné kvalifikované učitelce) z důvodu nižšího počtu žáků. Podařilo se doplnit a zkvalitnit hardware i software výpočetní techniky a informačních technologií. Pro žáky ZŠS průběžně škola doplňuje kompenzační pomůcky včetně výukových programů, učebnic, pracovních sešitů aj.

Od poslední inspekční činnosti byla významnou změnou tvorba školního vzdělávacího programu (dále ŠVP), škola podle něj od školního roku 2010/2011 zahájila výuku jednoho žáka 7. ročníku a se středně těžkým MP. Ostatní žáci školy se vzdělávají podle dobíhajícího vzdělávacího programu *Pomocná škola a přípravný stupeň pomocné školy čj. 24035/1997-22 a Rehabilitační program pomocné školy čj. 15988/2003-24.*

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Škola zabezpečuje funkční vnitřní i vnější informovanost a komunikaci. O své vzdělávací nabídce škola pravdivě informuje při vyhlášení zápisu k povinnému základnímu vzdělávání, které zveřejňuje obvyklým způsobem. Při adaptaci žáků na školní práci učitelky zohledňují jejich speciální vzdělávací potřeby (dále SVP). Učitelky úzce spolupracující se školskými poradenskými zařízeními (dále SZP), vycházejí z pedagogické diagnostiky a kladně ovlivňují školní úspěšnost žáků. Při případné neúspěšnosti žáků přijímají adekvátní opatření ve spolupráci se zákonnými zástupci. Pro dva žáky vypracovaly učitelky v souladu s předpisy individuální vzdělávací plány (dále IVP). Jejich vypracování i vyhodnocování probíhá ze strany školy podle předpisů, kontroly pracovníky SPZ z kapacitních důvodů neprobíhají. Při hodnocení práce žáků vyučující popisují nejen zvládnutí kompetence a dovednosti, ale i jejich pokrok a souvislosti, které vzdělávání ovlivňují. S výsledky vnitřního hodnocení pedagogický sbor dále systematicky pracuje při jednání pedagogické rady, většinou se jedná o úpravu vzdělávacích cílů a časového rozvržení učiva.

Disponibilní hodinovou dotaci ve ŠVP škola využila především pro navýšení hodin předmětů *Výtvarné výchovy, Hudební výchova a Pracovního vyučování.*

Ve sledované výuce učitelka vytvářela dobré podmínky, podporovala klidnou a přátelskou atmosféru, umožňovala žákům koncentrovat se na práci. Vyučující se zaměřovala na rozvoj matematické gramotnosti, sociálních a komunikačních dovedností, rozvíjela jemnou motoriku žáků a estetické citění. Hodina matematiky byla věnována opakování a nácviku, procvičování a používání správných početních postupů při řešení příkladů. Při rozvoji dorozumívacích dovedností využívala učitelka mluvenou řeč, obrázky, uplatňovala názorné pomůcky. Důraz kladla na samostatnou práci žáků, učivo diferenciovala, uplatňovala individuální přístup včetně využívání podpůrných opatření. Žáci měli přiměřený čas na pochopení a procvičení učiva. V průběhu výuky pozitivně hodnotila, chválila za drobné úspěchy a snahu. Žáci dobře zvládali běžné situace a režimové momenty (stolování, zdravení, hygienu, převlékání). Sociální gramotnost žáků byla rozvíjena soužitím ve skupině, dobrým vzorem vyučujících, podporováním kladných mezilidských vztahů, vedením k toleranci. Asistentka pedagoga a osobní asistentka s jednotlivými žáky učivo procvičovaly a citlivě jim pomáhaly přizpůsobit se požadavkům. Poradenské služby zajišťují požadovaným způsobem pedagogové pověřeni specializovanými činnostmi - výchovná poradkyně (dále VP), metodička prevence sociálně patologických jevů, koordinátorka ŠVP. Spolupracují s třídními učitelkami a vedením

školy. Činnost spočívá především ve sjednocování výchovně-vzdělávacích a režimových postupů školy a rodin žáků při každodenním styku zákonných zástupců s vyučujícími.

System prevence je zaměřen na všechny oblasti možných rizik, především vede k napomáhání při zvládnutí vlastního chování a vytváření kladných vztahů mezi žáky. Uskutečňuje se prostřednictvím výuky a projektů, začleněním do speciálních programů (ekologické aktivity, pobyty v přírodě, dopravní výchova aj.) Žáci ZŠS jsou nenásilně včleňováni do většinové společnosti vrstevníků při účasti na společných kulturních a sportovních činnostech. Škola nabídla žákům zájmové kroužky (v minulých letech byly úspěšně realizovány), pro nezájem žáků v letošním roce žádný z nich nepracuje. Nadstandardně škola pracuje v oblasti dopravní výchovy a zdravotní péče. Ve škole převažuje pozitivní pracovní atmosféra, letos učitelé nezaznamenali žádný negativní jev, ve sledovaném období řešili se žáky jejich drobná porušení školního řádu.

Škola úspěšně podporuje zdravý vývoj žáků. Ve spolupráci s rodiči zajišťuje škola pro žáky pitný režim. Stravování v nedaleké jídelně využívají žáci ve dnech odpoledního vyučování. Pohybové aktivity mohou probíhat o přestávkách v prostorách školy (stolní tenis, relaxační cvičení). Žáci se již třetím rokem úspěšně zapojili do projektu udržitelného rozvoje *Recyklohraní*. Dokumentace školy obsahuje témata z oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví (dále BOZ), ředitel organizuje pravidelné prověrky a revize, stanovuje a realizuje ozdravná opatření. S pravidly BOZ jsou žáci, učitelé i zaměstnanci školy prokazatelně seznamováni, probíhají i jejich dodatečná poučení. Soustavně probíhá poučování žáků o činnostech, při kterých by mohlo dojít k úrazu. Během dne jsou žáci pod stálým dozorem nebo dohledem. Učitelky znají diagnózy žáků a jsou instruovány o poskytnutí odpovídající první pomoci. Prevence úrazovosti je účinná, ve sledovaném období nedošlo k žádnému vážnému úrazu, pouze k drobným poraněním způsobeným z nedbalosti, bez úmyslného zavinění jinou osobou.

Školská rada splňuje formální legislativní požadavky. Škola vytváří podmínky pro dobrou spolupráci se zákonnými zástupci žáků, kteří aktivně spolupracují. Tradičně škola organizuje vánoční turnaj ve stolním tenise pro školy obdobného charakteru v okolí. Úspěšná byla účast i umístění žáků v okresním kole sportovních her mládeže. K nadstandardním aktivitám patří tvořivé dílny společně organizované s mateřskou školou a rodiči. Na běžné úrovni probíhá spolupráce se sociálními pracovníky, pracovníky SPZ, specializovaných a dalších organizací. Pravidelná a oboustranně obohacující je spolupráce se základní školou ve městě a se speciálními a praktickými školami v okolí. Škole se podařilo navázat přínosnou spolupráci se sponzory z řad pediatrů, podnikatelů a institucí.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Právní osoba vykonává své činnosti v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení. Celkový počet žáků školy ve statistických výkazech škola uváděla v souladu se skutečností.

Ředitel školy (dále ŘŠ) vydal ŠVP. Všechny nedostatky věcného i formálního charakteru (nepřesná terminologie, chybějící konkretizace námětů a činností průřezových témat v učebních osnovách jednotlivých předmětů, chybějící kritéria a způsoby hodnocení žáků, prozatím chybějící díl II – vzdělávání žáků s těžkým MP a souběžným postižením více vadami) v jeho zpracování zjištěných ČŠI koordinátorka ŠVP během inspekce odstranila. Tím uvedla ŠVP do souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro obor vzdělání základní škola speciální (dále RVP ZŠS), ŠVP odpovídá charakteru školy a vyhovuje

požadavkům školského zákona. Týdenní hodinové dotace a učební plány v hodnoceném období souhlasily s realizovanými dokumenty a škola je naplňovala.

ŘŠ byl jmenován na základě výsledku konkurzu, funkci vykonává dlouhodobě, předpoklady pro výkon činnosti splňuje.

Koncepční materiály, strategie a plánování vychází z podkladů získaných v anketách, dotaznících a analýzách. V koncepci uplatnil ŘŠ dobrou znalost demografického vývoje, podmínek školy a potřeb regionu. Koncepce je reálná, zřetelně stanovuje principy a cíle a navazuje na národní a krajské strategické záměry. Prioritou je poskytovat vzdělání MP žákům při dobře stanovených strategiích - zvýšení počtu odborně kvalifikovaných pedagogů, vzdělávání realizované moderními speciálně-pedagogickými postupy, nabídka zajímavých aktivit a činností umožňující větší podporu rozvoje žáků.

Ředitel stanovil funkční organizaci provozu školy, standardně plní povinnosti ve vztahu ke zřizovateli, školské radě a pedagogické radě. Pedagogická rada plní své povinnosti. Při rozhodování o právech a povinnostech v oblasti státní správy (přijetí k základnímu vzdělávání, přestupu, převedení do jiného vzdělávacího programu) postupoval ŘŠ v souladu se školským zákonem. Povinně zveřejňované dokumenty (školní řád, výroční zpráva o činnosti školy a školní vzdělávací program) byly v době inspekce zveřejněny. Předložená pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků nenaplňují požadavky vyhlášky č. 48/2005/Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění pozdějších předpisů, dokument neuvádí pravidla pro sebehodnocení, zásady pro používání slovního hodnocení, zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení stupněm nehodnocen. ČŠI stanovila škole lhůtu na odstranění nedostatků. Výroční zpráva o činnosti školy je zpracována v požadované struktuře, má dobrou vypovídací hodnotu, zaměřuje na oblasti stanovené právním předpisem. Vlastní hodnocení školy, na jehož zpracování se podíleli učitelé, žáci i rodiče, byly identifikovány silné a slabé stránky školy. Zlepšila se odborná kvalifikovanost pedagogického sboru (téměř 100%), nedaří se získat dostatek finančních prostředků pro podporu inovací a rozvoje školy, jejího vnitřního vybavení a údržbu, chybí prostředky na potřebný počet asistentů pedagoga. Ve shodě s vlastním hodnocením školy má škola dle inspekčního zjištění příležitost k rozvoji zejména ve využívání moderních prvků výuky (zapojení ICT do výuky různých vzdělávacích oblastí) všemi pedagogy, lepší spolupráci se zákonnými zástupci žáků. Kontrolní činnost ŘŠ a zástupkyně probíhá formou hospitací, kratších vstupů do výuky, kontroly dokumentace. Následně jsou s vyučujícími vedeny formální rozhovory. Obecné závěry z kontrolní činnosti jsou projednávány neformálně při každodenních rozhovorech pedagogického sboru, případně jsou sdělovány ústně na poradách. Kontrola je účinná, přijatá opatření vedou k nápravě.

Organizaci vzdělávání ŘŠ přizpůsobil aktuálním potřebám žáků a v souladu s předpisy. Skladba i počet žáků třídy ZŠS je v letošním školním roce příznivá. Náročnou práci vykonává třídní učitelka, která metodicky vede asistentku pedagoga i osobní asistentku žáka. Pedagožky využívají nejen klasické vyučovací hodiny s dostatečnými relaxačními činnostmi ale i kratší bloky.

V souladu se záměry a charakterem školy probíhá další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále DVPP), které je koncepční, plně podporuje realizaci ŠVP. Aktuálně DVPP preferuje doplnění kvalifikace učitelů, vzdělávání ICT, prevenci rizikového chování.

Pedagogický sbor je stabilní, příznivé personální podmínky představují tři kvalifikované (ze čtyř vyučujících ve třídě ZŠS) učitelky a asistentka pedagoga s odbornou kvalifikací. Třídní učitelka dokončuje magisterský program oboru speciální pedagogika na vysoké

škole. Všechny učitelky získaly certifikát základních znalostí v oblasti ICT, některé pokračovaly ve studiu pokračovacích modulů. V současné době absolvovala studium k výkonu specializovaných činností koordinátorka ŠVP a ICT. VP, metodička prevence a metodička environmentální výchovy (dále EVVO) neabsolvovaly studium ke splnění dalších kvalifikačních předpokladů.

Výuce slouží učebna s interaktivní tabulí, dvě PC stanice s připojením na internet a potřebnou audiotechnikou. Žákovský nábytek odpovídá antropomotorickým požadavkům, úložný nábytek i další vybavení je funkční, žáci mohou odpočívat v relaxačním koutku. Žáci mají k dispozici běžné speciální pomůcky, učebnice, softwarové vybavení aj. Standardně jsou žáky také využívány odborné učebny – kovo a dřevodílna, počítačová učebna, školní pozemek, knihovna, malá tělocvična a sokolovna nadaleko školy.

Finanční zajištění školy stačilo ve sledovaném období pouze na základní zabezpečení chodu školy. Pro financování své činnosti škola využívá více zdrojů. Základním zdrojem jsou finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu (dále jen SR). Ve sledovaném období měla škola opakovaně těchto prostředků nedostatek na požadovanou hodinovou dotaci pro asistenta pedagoga, druhého pedagoga a na náklady související se vzděláváním. Finanční prostředky SR škola použila hospodárně a v souladu s účelem jejich poskytnutí. Druhým zdrojem je příspěvek na provoz od zřizovatele, který ve sledovaném období nedostatečné prostředky ze SR škole finančně nepokryl. Obvyklé finanční prostředky doplňovala škola zapojením do grantových aktivit MŠMT (prostředky byly využity k zajištění podpory prostřednictvím asistenta pedagoga (částečně), zvýšení nenárokových složek platu pedagogických a nepedagogických pracovníků, nákupu učebních pomůcek, školních potřeb). Škole byly poskytnuty prostředky z evropských sociálních fondů - „EHP modernizace škol“ - pořízena interaktivní tabule a příslušenství). Škola podala Středočeskému kraji projekt učebny v přírodě, k realizaci nebyl vyhlášovatelem vybrán. Nyní probíhající projekt „EU - Peníze do škol“ (škola již odevzdala po šesti měsících první monitorovací zprávu) podporuje rozvoj informační a čtenářské gramotnost žáků.

Závěry, celkové hodnocení školy

- 1. Právnícká osoba Základní škola, Uhlířské Janovice, Komenského 400, příspěvková organizace, vykonávaná činnost základní školy speciální v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení.**
- 2. Škola umožňuje žákům rovný přístup ke vzdělávání. Zajišťuje bezpečné prostředí pro jejich vzdělávání a zdravý sociální, psychický i fyzický vývoj. Podporuje rozvoj vědomostí, dovedností a postojů žáků, zjišťuje a hodnotí úroveň jejich individuálních výsledků vzdělávání. Daří se jí zohledňovat vzdělávací potřeby žáků prostřednictvím diferenciací výuky a uplatňování odpovídajících forem a metod výuky, pozitivem je důsledné uplatňování podpůrných opatření. Podpora rozvoje gramotností je na běžné úrovni.**
- 3. Nedostatky v ŠVP škola odstranila v průběhu inspekce, a tím ho uvedla do souladu s RVP ZV a školským zákonem. Odstranitelná rizika byla zjištěna ve struktuře školního řádu. Vlastní hodnocení školy dobře plní svoji evaluační funkci, ředitelem přijatá opatření jsou odpovídající.**
- 4. Materiálně technické a personální podmínky podporují úspěšnou realizaci ŠVP. získání odborné kvalifikace všech pedagogů.**
- 5. Zdroje financování, s nimiž v hodnoceném období škola disponovala, umožnily vytvořit průměrné podmínky pro realizaci ŠVP. Poskytnuté finanční prostředky**

byly využity ke zlepšování personálních a materiálních podmínek souvisejících s výukou žáků. Pozitivní změny v materiální oblasti se začínají kladně projevovat ve vzdělávacím procesu, zejména v oblasti uplatňování ICT ve výuce.

- 6. K nejsilnějším stránkám škola i ČŠI řadí vytvoření velmi dobrých personálních podmínek - téměř 100% pedagogů je odborně kvalifikovaných, vzájemnou pomoc mezi zaměstnanci a dobrou úroveň komunikace uvnitř i vně školy. K slabším stránkám školy patří menší dostupnost finančních zdrojů pro vyšší míru podpory žáků se SVP.*

Česká školní inspekce v souladu s ustanovením § 11 písm. f) zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů, ve lhůtě do 14 dnů od převzetí inspekční zprávy požaduje podání písemné zprávy o odstranění zjištěných nedostatků v bodě 3 (struktura školního řádu). Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, 280 00 Kolín, Karlovo náměstí 44, k rukám PaedDr. Jarmily Tóthové.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu viz výše.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Středočeském inspektorátu České školní inspekce, Praha 6, Arabská 683.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Kolíně dne 22. června 2011

(razítko)

PaedDr. Jarmila Tóthová, školní inspektorka

Tóthová. v. r.

Mgr. Věra Sirůčková, školní inspektorka

Sirůčková v. r.

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Uhlířských Janovicích dne 24. června 2011

(razítko)

Mgr. Bc. Petr Kulík, ředitel školy

Kulík v. r.

Připomínky ředitele školy

Připomínky nebyly podány.